



Träbyggnadsstrategi för Bengtsfors kommun



Inledning

Bengtsfors kommun har som ett mål att vara en hållbar kommun med ett miljö- och klimatfokus. Bengtsfors kommun har förbundit sig att arbeta för en klimatneutral kommun 2030.

Kommunen ska arbeta för en ökad resurshushållning samt värna natur, biologisk mångfald och ett ökat utnyttjande av lokala produkter med en ökad förädlingsgrad lokalt. Det innebär lokalproducerade livsmedel och förnybara drivmedel men också en ökad användning av träråvara och en lokal produktion av produkter med träråvara som bas.

Att tillverka hus och byggnationer i trä när så är lämpligt kräver mindre energi än andra materialslag samt minskar klimatavtrycket i form av koldioxidutsläpp. Under en byggnads livslängd sker minst 50% av koldioxidutsläppen i samband med byggprocessen. En träkonstruktion gör att utsläppen kan halveras i jämförelse med en betongkonstruktion.

Trä är klimatsmart och förnyelsebart samtidigt som det lagrar koldioxid. Tillgången på trä är god, mer än halva Sveriges yta täcks av skog och mer än 70% av Bengtsfors kommuns totala landareal täcks av produktiv skogsmark. Räknar man den improduktiva också blir det hela 84% av landarealen.

En träbyggnad kan definieras som ett byggnadsverk där det mesta av den vertikalt bärande konstruktionen är av trä, det innebär att en träbyggnad kan vara ett hus men lika gärna en bro. Träkonstruktionen kan vara gömd i väggarna och det behöver inte synas på en byggnad att den är en träbyggnad.

Bakgrund

I Sverige har det byggts och byggs i trä, det är i första hand småhus som byggts i trä. Att det varit i huvudsak småhus som byggts i trä beror på att Sverige haft förbud mot att bygga trähus som är högre än två våningar. Detta förbud togs bort 1994 i samband med EU-inträdet och ersattes av funktionskrav. Runt om i Sverige pågår nu ett arbete med att utveckla byggandet i trä även i byggnationer som inte är småhus och som löser problemen med brandskydd och ljudisolering.

Syfte/Mål

Bengtsfors kommuns mål med strategin är att möjliggöra och uppnå en ökad användning av trä även vid byggande över två våningar och i olika typer av byggnader för verksamhet.

Bengtsfors kommun ska stödja lokala och regionala initiativ för ökad kunskap och kompetens för byggande i trä och utveckling av lokal massivträproduktion. Trä som material ska beaktas utifrån klimatpåverkan under byggprocess och livscykel.

Vid upphandlingar av byggnationer ska trä som byggnadsmaterial beaktas och vara en faktor vid utvärdering av anbud.

Strategin ska vara vägledande för kommunkoncernen i samband med byggnationer.

Träbyggnadsstrategin ska omfatta perioden 2020-2024.

Om olika träbyggnadssystem

Bengtsfors kommun har genomfört upphandlingar där trä i byggnadskonstruktionen förekommer i olika grad. Långevi förskola, flerfamiljshuset Björkdungen och sporthallen i Dals Långed har alla någon form av träkonstruktion.

Trä är ett lätt och stark material som väl lämpar sig för industrialisering. Det är enkelt att transportera från fabrik till byggplats. Byggplatsen blir en montageplats vilket har arbetsmiljöfördelar för de som arbetar där och innebär färre störningar för omgivningen då byggtider kan kortas. Förr platsbyggdes trähus men det finns både lokalt, regionalt och nationellt idag fabrikanter som förtillverkar byggsatser av element eller volymelement.

En erfarenhet från byggnationen Långevi förskola är att en träbyggnads torktid är väsentligt kortare än motsvarande byggnad i cement.

Fler producenter av korslimmat trä dyker upp i Sverige, korslimmat trä (CLT) är en byggskiva i massivt trä som tillverkas av minst tre skikt korsvis limmade lameller av gran eller furu. Skivorna är väl anpassade för tak, golv, inner och ytterväggar. Utvecklingen av korslimmat trä bidrar till en utveckling av byggnader på höjden men också till byggnader för skolor, förskolor och andra större byggnader.

En utmaning som vi står inför är den kompetensbrist som finns gällande större träbyggnader och den kultur där andra byggmaterial varit förhärskande under ett antal år.

Våra exempelbilder är på Långevi förskola, Björkdungens flerfamiljshus, Dalslandsstugan 2:0 och sporthallen i dals Långed.

Strategier

- Kunskap om trä
- Öka kunskapen om trä som byggnadsmaterial
- Delta i olika utvecklingsprojekt för att stödja utveckling av träbyggnation samt ökad förädlingsgrad.
- Samverkan inom Fyrbodalen för ökad användning av trä
- Vid upphandling av byggnation kravställa och värdera inslag av trä i byggnationen i utvärdering av anbud.
- Kommunicera träbyggnad
- Informera om trä som konstruktionsmaterial vid försäljning av mark
- Genom rådgivning i samband med bygglov
- Lyfta fram träbyggnadsstrategin och den träbyggnation som genomförs i kommunen
- Samverkan med andra aktörer som kan främja trä som byggnadsmaterial.